

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru morarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de donăori 24 fl., — de trei ori 80 fl.
rândul cu litere garmond.

O Elveție orientală.

II.

Celce a răspuns în dietă deputatului naționalist *Dr. Polit* la cuvintele rostite în chestia prefacerii statului ungar în o Elveție orientală, a fost marele maestru al resucirii de vorbe, *Tisza Kálmán*. I-a spus în ședința din 3 Iulie 1874 următoarele!

„... Așa dară onoratul domn deputat vrea să ne spună, că existența statului maghiar, ca atare, e neîndreptățită și imposibilă. Nu voi discuta cu domnul deputat asupra acestei chestiuni, — întocmai precum nu s'a gândit nime nici la aceea, că existența soarelui trebuie dovedită. Fie însă convins, că în momentul în care vom putea crede, că nu numai singuratici, ci și grupări se află în țara aceasta, cari vreau să aducă la valoare teoria aceasta, atunci da, zic și eu, ne vom întâlni la Philippi, cu o astfel de îmbrățișare, care are să fie primejdie-oasă pentru ambele părți, și din care primejdie numai așa se va putea câștiga scăpare pe seama contrariului, dacă noi învingem. Pentru că învingătorul stat maghiar, ca stat liber, de nou va împărtași de libertate pe toți cetățenii. Dar dacă, întocmai ca altădată, aliinduse cu reacțiunea, cu absolutismul, ar putea face, ca noi să cădem, atunci căzuți sunt și ei, tot atât de adânc, și acolo au să rămână, până nu-i ridicăm iarăși noi!”

Frase patriotice, cum vedem, frase sfârșitoare și cu sgomot de aprobare primite, — dar în nici o legătură cu cele spuse de deputatul *Polit*. Cu toate acestea, clubul deputaților naționaliști a ținut să-și precizeze vederile în chestia aceasta, și prin deputatul *Vincentiu Babeș* a făcut în ședința din 6 Iulie 1874 următoarele declarațiuni:

„... I-a luat (lui *Polit*) foarte în nume de rău, onoratul domn de-

putat *Tisza Kálmán*, că s'a gândit la o anumită Elveție orientală, ori la un *stat federativ*. Eu mărturisesc, onorată casă, că dacă stimatul meu amic *Polit* ar fi făcut propunere în casă, ca onorata casă se prefacă Ungaria într'un astfel de stat: iasi fi luat și eu lucrul în nume de rău, pentru că acesta nu e programul nostru. Eu sunt convins, că dl *Tisza Kálmán*, ca mare patriot, ca politician foarte iscusit, care studiază tot ce e de interes pentru patrie, ne cunoaște programul și știe ce se află în el. Cu un astfel de program nu a pășit nici odată și nime dintre noi! Me mir deci, cum de a luat în nume de rău deputatul *Tisza Kálmán* atingerea unei idei, care nu e a noastră, despre care însă vorbește lumea întreagă. E o idee la fel cu ideea *Daco-României*, pe care asemenea nu națiunea română a inventat-o. Statul federativ oriental e ideea unui mare patriot maghiar, a lui *Kossuth Lajos*. El l-a contemplat în confederația sa dunăreană. Eu nu spun că e corect, și nici nu aflu că e de lipsă, pentru că după programul nostru noi putem fi fericiți și fără aceasta. Noi avem unele condițiuni, la cari, dacă ajungem, putem să trăim în pace în țară. Una din condițiuni e aceea, ca cultivarea să se garanteze și ușureze și pe seama cetățenilor nemaghiari, cari să fie provăzuți cu aceleași favoruri, drepturi politice și garanții politice, ca ceilalți. Dacă se întâmplă aceasta, atunci cred că nu e trebuință de federalizarea țării, pentru că atunci este dată frățietatea. Dar se cere înainte de toate sinceritate și onestitate. Dacă sunt date aceste două, atunci nu va trebui să ne amenințăm reciproc. Dar dacă nu sunt date, atunci oricât de mult să ne lingușim unii altora, adevărată iubire frățească nu există între noi, prin urmare nici rămânere împreună.”

E clar deci, că federalizarea țării, la fel cum e Elveția, nu a fost

trecută nici odată în programul naționalităților din patria aceasta, după cum clar e, că nici *Dr. Polit* n'a înțeles și nu a putut se înțelege alta, decât o dreaptă arondare a comitatelor, după naționalități, și tot o dreaptă arondare, după naționalități, și a cercurilor electorale. Aceasta reorganizare a comitatelor a format punct de program naționalist, și pe ideea aceasta s'a fost bazat întregul proiect de lege al deputaților naționaliști, compus în chestia de naționalități și prezentat dietei ungare în anul 1868. Constatăm deci, că e foarte greșită părerea dlui deputat *Schuller*, că Sașii nu pot face cauză comună cu naționalitățile celelalte nemaghiare, fiindcă acestea vreau federalizarea țării, la fel cum e Elveția, pentru că adevărul e, că lucrul acesta nu l'a cerut niciodată nime. De ce nu e sincer deci dl *Schuller*? De ce nu spune adevărul? Zică așa: Nu mergem cu naționalitățile, fiindcă ele se află în opoziție. Mergem cu ceice se află la putere, pentru că așa ne-am învățat. Când ar fi se ajungă cumva naționalitățile nemaghiare la putere, ne vom cere apoi locul ce ni se cuvine în mijlocul lor, pentru că atunci interesele noastre vor fi identice cu ale lor!

Astea ar fi vorbe corecte, sincere și oneste. Pentru că suntem siguri, că cam așa sunt ele gândite, dar altcum vin spuse. Și tocmai aceasta e caracteristica politicii săsești.

Dietă își reîncepe astăzi, Mercuri, activitatea. În ședința de astăzi și de mâine se fac alegerile, apoi se începe discuția asupra bugetului. Pentru astăzi a anunțat baronul *Bánffy* o interpelație, în chestia concesiunii făcute Nemților din Șopron, de a li-se referă în consiliul comunal și în limba germană, — lucru în care baronul vede mare primejdie pentru statul ungar!

Solda oficerilor. Ministrul-prezident *Wekerle* a fost săptămâna trecută la Viena, pentru a se înțelege cu cei de acolo în chestia urcării soldei oficerilor din armata comună austro-ungară. A avut întrevederi cu toți cei competenți și a fost primit și în lungă audiență din partea Maiestății Sale. Astăzi pleacă apoi de nou la Viena, pentru că mâine, Joi, se ține în chestia soldei oficerilor consiliu de coroană, sub prezidenția Maiestății Sale. Presa maghiară face propagandă pentru urcarea soldei oficerilor, și astfel e aproape sigur, că chestia va fi rezolvată spre mulțămirea celor dela Viena.

„Elveția orientală”. Cu articolul deputatului naționalist *Dr. Polit* publicat în ziarul „*Pester Lloyd*” se ocupă în numărul de Duminecă al ziarului „*Egyetértés*” și bătrânul politician maghiar *Mocsáry Lajos*, constatând, că dorința lui *Polit*, de a se reorganiza comitatele după naționalități, nu e realizabilă; dar chiar dacă s'ar putea face, prin aceasta nu vin satisfăcute toate pretensiunile naționaliste. Soluția pentru mulțămirea naționalităților *Mocsáry* o află mai curând în dispoziția cuprinsă în §-ul 17 din legea de naționalități, după care instrucția are să se facă în școlile medii în limba poporației din ținutul respectiv. Bătrânul *Mocsáry* vorbește apoi despre buna primire făcută broșurei lui *Argus* și condamnă faptul, că după-ace la Cernova au fost impușcați 12 Slovaci, au mai fost și întemnițați vre-o 40 dintre ei, exprimându-și dorința, ca forurile mai înalte să-i achite!

Necesitatea școalelor de adulți.

Cuvânt de deschidere, rostit la conferința învâțătoarească din Sebeș.

De Dr. Ioan Lupăș.

Conferențele noastre învățătoarești având a se ocupa de astădată îndeosebi cu chestiunea școalelor de adulți, cred a nu săvârși lucru de prisos, stăruiind și în cuvântul meu introductiv asupra acestei estrem de importante probleme.

Știe toată lumea, că timpul ce îl petrece copilul în școală e cu totul insuficient spre a putea da viitorului cetățean toate cunoștințele reclamate de împrejurările traiului zilnic, spre a-l putea pregăti în chip mulțamitor pentru lupta cea grea a vieții. Din școala poartală cei mai mulți abia reușesc să ducă cu sine câteva din elementele indispensabile celei mai primitive orientări în viață. Se constată în multe părți, că ceice s'au ridicat abia ieri-alaltăieri de pe băncile școalei

rosul îmbătător al florilor acum de curând înverzite. Jos în earbă, sub fereastra mea, în earbă umedă și crudă, deschid ochii vre-o cinci scumpii, în tufișul de lângă platană, și platană încă începe să înverzească. Va fi de trănicie înverzirea ei, ori e numai ultima licărire, ultimul drum spre nimicire?

Un grădinar isteț a ridicat orăngile platanei în sus, a tocmit părțile rupte la loc, a uns rana cu lut și a învălit-o în mușchi și în pânză, legându-o bine cu atâtea țări, și platană s'a vindecat. Ori pere a fi vindecată? Crengile ei înverzesco, și păsările se joacă printre crengi și cântă. Una a pus chiar gând să-și facă cuibul în mușchiul din jurul ranei platanei. Așa ia-și spune, să lase rana în pace până se va vindeca de tot, dar pasărea nu mă înțelege. Aleargă și cântă și așa-mi vine, ca și cum tonurile ar eși din rana platanei.

Pământul doarme. E amorțit încă de gerul ernei, care a trecut printre plapoma frunzelor moarte cu cari se acoperise în toamna trecută. Pământul doarme. Pădurea încă e mută, cu arborii ei goi și vrednici de compătimire. Arbori fără frunze, priveghetoare fără glas, pământ fără viață! Căci pământul doarme.

Nici un început de viață, decât în marginea pădurii niște floricele albe și galbene de anemonă, pe ici pe colea niște

FOIȘOARĂ.

Primăvara.

— După Emil Pouyillon. —

Când a salutat-o dimineața, și prima adiere a dimineții a atins albastrele ei frunze, biata viorică, ascunsă la rădăcinile unui tufiș, tremură de frig. Nu închisese ochii noaptea întreagă. Doi stropi de rouă luciau ca două picături de lacrimi pe frunzele ei, lipsite de ramuri. Pentru că biata viorică, modesta floare prevestitoare de primăvară, n'are ramuri ca alte flori, ca rosa de exemplu, cari să o ocrotească și să o apere, ci ea e singură în lume, fără sprijin, fără mângâiere.

Negură deasă se slobozise din ceriu și viorica tremură. Ii eră frig. Ah, zilele acestea ghețoase de Martie, — zicea ea, — de-ar trece odată. De-ar trece diminețile acestea reci, cari își spală fața în apă de zăpadă.

Biata viorică tremură de frig, și abia utează să-și scoată capul din pământ, numai pentru-ca să se poată ruga: Soare, dulce soare, viață de mă încălzește, scumpule și mult iubite soare, vină și la mine!

Și rugăciunea ei e ascultată. Soarele apare de după deal. Urcă drîmul în sus, pe ceriu, încet și greoiu, și cu cât se ridică mai sus, cu atât razele sale sunt mai prietenoase și mai calde. Și razele soarelui cad asupra pădurilor și asupra câmpurilor, și ajung și la modesta viorică. Și pădurile înfrunzesc, câmpurile se prefac în covoare de earbă verde, ear viorica saltă de bucurie și soarbe cu toată opintirea siabelor ei puteri binefăcătorească caldă a razelor de soare.

Căldura razelor de soare crește, începe a arde. E focul sărutului mult așteptat. Biata viorică e ca ameuță de căldura acestui sărut. Dar și alte flori, mai tari de cât ea, trebuie să-și plece capul la pământ, obosite de atâtea dragoste venită dela soare. Viorica încă își pleacă frunzele. E obosită și e ofilită. Sărutul cel cald a dogorit-o. Să culcă la pământ și adoarme. E somnul dulce și fericitor, care te scoate de tot din lumea reală și te aruncă în brațele lunei visate. Te duce acolo, de unde nu mai este reîntoarcere. S'a dus biata viorică! N'a rămas în urma ei decât mirosul, suflul ei, care se ridică încet spre ceriu, pentru a preda soarelui ultima sărutare ce i-o trimite viorica.

*

Sub fereastra mea se plânge și se tânguește o platană. Toată noaptea a gemut. Și noaptea era urâtă, cu vânt rece,

și cu vifor. Stropi reci de ploaie să loveau de platană, mănăți ca cu biciul din partea viforului. Erau lacrimile viforului.

Și platană tremură de jos, dela trupină, până sus, la vârful cel mai de sus al crengilor. Ca omul care-și deschide brațele pentru a le închide iarăși cu putere mare, lovinduse în piept, cuibul durerilor de cari e stăpănit, așa și bietul arbor își desfăcea crengile, pentru ca ear să și le adune la olaltă, tânguindu-se de durere. Și câte o creangă se lovea de fereastra mea, ca cum ar fi voit să întrebe: nu este nimeni aci, care să vină să mă scape din primejdia în care mă aflu?

Și primejdia a venit. N'a întârziat mult. O pocnitură zguduitoare se auzi. Un zgomot, ca cum s'ar fi rupt ceva, ca cum ar fi căzut ceva la pământ. Și plânsul și tânguiala platanei a încetat.

În dimineața următoare, și în alte dimineți, în toate diminețile, platană mea nu mai sta cu crengile ridicate în sus, ci cu crengile plecate în jos, spre pământ, ear spre cer își ținea deschisă gura o rană mare ce i s'a făcut platanei, acolo unde vântul a rupt-o în două. În rana aceasta se ascund fulgi de zăpadă, și cad picuri de ploaie, ca stropi de lacrimi, lacrimă după lacrimă....

E zi de Martie. Fereastra mea e deschisă. Afară e soare. Cu nesăț sorb în mine aerul înbalsamat de primăvară, mi-

uită foarte repede lucrurile învățate, scuturând aproape deodată cu praful școlii și puținele cunoștințe, ce s'au lipit de dânzii dintr-o îndelungată trudă a învățătorului harnic. De elevii învățătorului lipsit de această calitate, nici nu mai vorbim. Ei trec prin școală, ca cum ar trece prin o chilia dosită și întunecată, în care nu pătrunde nici odată raza sfântă a soarelui dător de viață. Și când ajung, după câțiva ani de ameteală să părăsească școala, nu duc cu sine în viață, decât e-mintirea ștrengărilor, ce au săvârșit și doar pilda urată a trândăviei. Atâta e tot, cu ce-și poate dăruia elevii învățătorului lipsit de sentimentul vocațiunii — și care fură vremea lui Dumnezeu în zadar...

Dar cum am spus, chiar fiind învățătorul întru toate om la locul său, rezultatul stăruințelor lui numai atunci poate fi hotărâtor și durabil, dacă elevii după ce au ieșit din școală nu vor fi lăsați cu totul în grija codrului și a poienelor, ci vor fi chemați din când în când iarăși la școală, ca să li-se împoștăzeze în memorie cele învățate, adăugându-le eventual și alte lucruri potrivite cu priceperea lor.

Această considerație a fost motivul întemeierii școalelor de adulți în toate părțile și la toate popoarele înaintate, la cari funcționează azi un număr foarte însemnat de asemenea școli. Așa d. e. în Prusia numărul acestor școli, numite: Fortbildungsschulen se urca în a. 1900 — la cifra de 2977 cu 214.560 elevi, iar în Saxonia tot atunci funcționau 2056 școli de adulți cu 99.241 elevi.*)

Dar să nu căutăm exemple așa de departe prin țările Apusului. Aici aproape de noi, în România vecină, prin stăruințele ministrului Spiru Haret, care a voit și a reușit în parte să facă din învățători o armată biruitoare în lupta culturală și social-economică, s'au înființat în a. 1904 aproape 2000 de școli de adulți cu 80.000 ascultători. Dar în urma lipsei de continuitate isvorată din detestabile rivalități politice s'au redus ori s'au desființat cu totul aceste frumoase așezăminte social-pedagogice.**)

În patria noastră ministrul Eötvös de pie memorie, după crearea legii pentru instrucțiunea populară (art. 38 din 1868) și-a îndreptat atențiunea și asupra școalelor de adulți, solicitând prin ordinul său din 24 Sept. 1870 (nr. 21, 555) înființarea lor pretutindenea. Mai târziu vin și din partea consistoriului nostru îndemnuri către preoți și învățători, cum e d. p. circularul înscălit de părintele N. Popea, (nr. cons. școl. 2/1873 publicat în „Tel. Rom.” din 1873 nr. 5), prin care li-se recomandă să înființeze în toate satele școli pentru adulții de orice vârstă și sex, se țină examene cu ei în luna Februarie sau Martie și să raporteze amănunțit și exact despre rezultatele ce vor reuși să obțină.

Dar și la noi, ca și dincolo, aceeași lipsă de continuitate, aceeași lege fatală a inerției, se pune curmeziș tuturor porințelor bune, zădărniciind rezultatele dorite. Dacă ne-ar întreba cineva, ce roade au răsarit pe urma acestor îndemnuri, am fi amenințați a rămâne datori cu răspunsul, căci ne-ar veni cam cu greu să măr-

*) Dr. Paul Stötzner: „Das öffentliche Unterrichtswesen Deutschlands in der Gegenwart, Leipzig 1901 pg. 76, 79.

**) Răspunsul dlui Spiru C. Haret la interpelarea dlui senator Titu Maiorescu rostită la 25 Ianuarie 1908. „Voința Națională” nr. 6804. Vezi și Raportul ministrului Haret către regele — București 1908 pg. 154—155.

fire de earbă acum inverzită, ea și cum primăvara, tinăra primăvară, — prea tinăra primăvară, — și-a pus numai ici colea piciorul prin earbă și s'a dus earăși îndărăt de unde a venit.

Dar nu tânăra primăvară a ațus anemonele, ci o păstoriță și un păstor, cari stau de vorbă și glumesc pe câmpuri, pe dealuri și prin păduri.

Păstorița obosită se proptește de un plop mare, lipindu-și umărul de scoarța lui. Capul și-l pleacă nițel înainte și obrazul asemenea și-l lipește de plop. Și așa se pare că ar fi și ea un plop, o trupină de plop, două trupini de plop, una lângă alta, lipite una de alta.

Așa e de cuminte păstorița, și așa e de curată la gândire și de mare la fapte. Dar tot ce încofeste în inima ei, iase încet, pe nesimțite la iveală, întocmai cum semnele de viață încet își fac trecerea prin alba coajă de plop.

Păstoriul e trântit pe earbă în fața ei, și-i aruncă cu mâna flori de anemonă, floarea paștilor, și râde când câte o floare îi rățăcește prin păr și-i rămâne imprinsă în păr. Dar ea, păstorița, nu râde. Privirea ei e ageră și serioasă. Nu-și poate da seama de ce a trecut atât de iute începutul primăverii? Abia au înflorit anemonele și nu mai sunt. Nu mai sunt de loc!...

Acum se află păstoriul și păstorița în pădure, între ramuri verzi. Păstorița

turism, că dispozițiile ce s'au luat pe la începutul anilor 70 au rămas aproape pe de-a întregul literă moartă, atât de mult, încât probabil mulți dintre dv. vor fi fost dispuși a crede, că s'a făcut un lucru cu totul nou, statorindu-se ca temă principală pentru conferințele învățătoresști din acest an chestiunea școalelor de adulți, care e atât de importantă, și pentru poporul nostru mai ales de o actualitate arzătoare.

Și cu toate acestea, cât de mică a fost stăruința — și mai e și azi — pentru satisfacerea unei trebuințe atât de mari! De câțiva ani oameni doritori de progres au cerat să împlinească această lipsă, făcând sub egida „Asociațiunii” noastre culturale ceea ce nu s'a făcut la îndemnul „Cerculețului”. Pentru luminarea țăranilor s'au inițiat așa numitele prelegeri populare. Decât, acestea nu corăspund întru toate caracterului, ce trebuie să-l aibă o școală de adulți. Ele nu sunt organizate sistematic, cum trebuie să fie o școală de adulți, nu încep prin a pregăti pe analfați, descoperindu-le taina scrisului și a cetitului, cum s'ar cere la țăranii nostri înapoiți, fericiți cu totul de raza binefăcătoare a culturii, și nu se țin în mai multe sârbători, săptămâni sau luni de-a rândul, ci mai mult incidental, la anumite prilejuri festive, fără să cerce a-și da cel puțin seama de rezultatul, la care se poate ajunge.

Să vedem totuși, ce s'a făcut până acum în această privință. Să aruncăm o privire cât de fugitivă asupra statisticii prelegerilor populare, ținute în diferitele despartăminte ale Asociațiunii, să zicem în a. 1906. Căci e bună, chiar indispensabilă și statistica aceasta, de multe ori. Prin cifrele ei rezi, dar foarte vorbitoare, te poate lămurii asupra oricărui lucru, mai repede și mai exact decât rapoarte întregi, nămolite de obicei într-o vorbire stearpă...

Statistica ne dovedește, că în a. 1906 s'au ținut sub ocoțirea „Asociațiunii” și pentru luminarea poporului nostru dela sate, 158 prelegeri, între cari cele mai multe de interes economic (99), câte va istorice (8—10), 4 despre educație, 3 despre școală, foarte puține despre legi (2) și despre igienă (2) ș. a.

E dureros — și aruncă o tristă lumină asupra celor ce conduc, adevărat ar trebui să conducă viața noastră școlară, — faptul, că într'un timp, când toată lumea românească e îngrijată de soarta școalelor noastre, numai în trei locuri s'a vorbit despre însemnătatea școlii românești.

Tot atât de trist e, că nu se găsesco printre advocații și medicii nostri oameni cu mai multă dragoste pentru popor, și cu mai mare răvnă de muncă românească. Altfel cum s'ar putea explica d. p. faptul, că tocmai despre chestiunile, a căror cunoștință e atât de indispensabilă ori căruia muritor, despre legi, s'a vorbit poporului așa de puțin, încât e o rușine pentru legiștii nostri, al căror număr e atât de mare, pe cât de mare e nepăsarea lor față de chestiunile vitale ale neamului nostru. Nu mai vorbim de acei funcționari, cu mintea înscuiată în protocoale, sau de acei indivizi mălăieți, cari rățăcesc în credință, că luminând poporul ar ajunge să-și atragă asupra lor ura superiorilor, străini de neamul și limba noastră. Abia 2 corbi albi (un notar și un silvicultor) s'au aflat, cari au avut curajul cetățenesc de a nu împărtași vederile colegilor de carieră, și de a se „expune” pentru cultura națională.

s'a pus la umbra unui tufiș, ear păstoriul în fața ei. Păstoriul a adunat un braț întreg de rămurele impușcate, de ginistă și de caprifoi, și tot aruncă cu ele asupra păstoriței. Ea râde și se scutură, ca să-i cadă rămurelele de pe umeri și de pe cap. E grămadă mare în jurul ei de astfel de rămurele. Într'un gorun din apropiere cântă o pasăre măească. Și cântecul ei face de răsună pădurea, și se duce departe, departe, până în satul din vale.

Păstorița ia două rămurele în mână, și se înduioșează. Surisul de pe buzele ei e suris forțat, căci inima ei e plină de iubire, ear iubirea e mama durerii. Se gândește la anemonele din marginea pădurii, la floricelele cele mici și albe, primăle flori ale dulcii primăveri, cari acum nu mai sunt. S'au dus, cum se duc florile astea! Și ia câteva flori din jurul ei, flori de pădure, le desface frunzele, le rupe una câte una și le aruncă la pământ. N'a rămas în mână ei decât cotoarele, pâlite, triste, fără miros. Ce tristă e moartea! Ce triste sunt florile când știu că trebuie să moară!

Din fundul pădurii vine un vânt ușor și răcoritor. Parcă ar fi un suspin melodic, suspinul unei vieți în apunere. Suspînul primăverii, care a fost și nu mai este. Suspînul, care spune păstoriței: Anemonele tale sunt moarte, și e moartă primăvara!...

În colo iată ce iicoană curioasă prezintă statistica celor ce s'au ostenit „în viața Domnului”: Au ținut prelegeri populare 16 studenți universitari, 1 n. tar, 1 medic, 1 silvicultor, 6 funcționari de bancă, 2 proprietari, 4 agronomi, 6 advocați, 5 protopopi, 23 preoți și 43 învățători (socotind aici și pe profesori).

Este atât de evidentă disproporția acestor cifre! Cu cât se simte cineva mai „Domn”, cu atât mai mult se crede dispensat de datorințele naționale, între cari n'ar fi cea din urmă — și nici cea mai grea — aceasta însemnată problemă de a te coborî în mijlocul consătenilor tăi, căutând „vreme cu prilej” ca să-i luminezi și să-i ridici către tine.

Dar nu, aceasta nu se face. Căci protopopul, fiind și „director al despartământului”, crede, că e de ajuns, dacă dânsul „conduce” — la ce s'ar mai osteni și cu prelegeri (onoare celor 5 excepțiuni! — un număr atât de minimal în proporție cu zecile de protopopi români, câți ar fi să faci podoaba bisericilor noastre). — Cealaltă domni din comitet de asemenea „conduc” și ei. Pe advocat în cele mai multe cazuri nu-l interesează poporul, decât în zona șerpăului, zona capului și cuprinsul minții fiind mai pre sus de ocupațiile fișcălești. (Și aici iarăși onoare numărului infinitesimal de excepțiuni!) Bine înțeles, advocatul monopolizând pe seama sa cunoașterea legilor, dacă ar lămurii și mulțimea asupra chibzușurilor meseriei sale, aceasta n'ar fi profitabil pentru dânsul, „ar fi poate chiar în detrimentul „afacerilor” sale. Medicii? — Ei au deosemena alte „treburi” și pentru unii din ei va fi de sigur mai importantă mărca de prezență din direcția cutărei bănci, decât o prelegere de igienă...

Rămân deci studenții universitari și câțiva preoți tineri și conștiinți de chemarea lor apostolească, însuflețiți în munca lor de cea mai curată răvnă națională și de dorința ferbinte de a ridica la treapta vredniciei omenești poporul nostru umilit și adâncit în întunecul neștiinței. Nu putem să avem decât cuvinte de bucurie și încurajare pentru acești câțiva preoți harnici și învățători luminați, cari se pun cu adevărată dragoste românească în serviciul propagandei culturale, devenită azi o necesitate atât de poruncitoare a vieții noastre naționale.

Dorim, ca numărul acestor apostoli ai culturii să se sporească din an în an, întreaga generație tinăra a preoților și învățătorilor zeloși să se pătrundă de rostul sfânt al luminării poporului. Această menire învățătorescă eă odinioară simbolizată prin o lumină aprinsă, în jurul căreia strălucea următoarea inscripție:

„Alții înse viendo cunsumor.”

Cum flacăra luminei se consumă, nu de dragul său, ci spre binele și folosul oamenilor, așa să ne cheltuim și noi, apostolii culturii, toată știința câștigată prin școli și sporită prin experiența vieții, — luminând cărările neamului nostru și jertfindu-ne pentru înaintarea lui.

Înțelege oricine, cât de mari sunt binefacerile ce pot izvorî dintr-o asemenea stăruință nobilă, care e cel mai frumos act de dreptate față de mulțimea sătenilor nostri, pe cari nenorocul prunciei lor nu i-a îngăduit a trece pragul școlii, și înaintea cărora cartea a fost osândită să rămână o comoară vecinic închisă, înscuiată și zăvorâtă strașnic cu 7 lăcate, iar raza făcătoare de minuni a științei nu s'a putut furișă în sufletul lor, ca să înălțare, să despice zgura întunecoasă a neștiinței, ce îi copleșește.

Și — lipsit de binefacerile lumii, — fără carte, fără învățătură e greu de tot, e aproape cu neputință să mai trăiești în ziua de azi! Căci lumea a înaintat grozav și lupta pentru traiu devine tot mai înverșunată. Oricum locșor în rândul oamenilor, orice mijloc de traiu trebuie cucerit prin luptă stăruitoare, prin chibzuială ageră și prevedere înțeleaptă.

Iar acestea din urmă nu le poate nime dobândi, decât prin carte și învățătură. Lipsa îndelungată a acestor arme de luptă a fost pricina, că toți vecinii nostri ne-au luat pe dinainte, toți câți s'au abătut pe la noi din diferitele colțuri ale lumii, au izbutit să ia în stăpânire pământul nostru și să scoată nepilduite comori din adâncurile lui.

Și până când alții s'au îmbogățit și au înaintat atât de repede, sburând ca vântul și ca gândul în trenuri iscodite de știință și meșteșugul lor, noi am rămas frumuseț pe lângă teleguța hodorigită, trasă de nescăi bouleni — hămeșiți și ei ca și stăpânul lor — ori am orbecăit în neștiire pe hățașele înguste ale dealurilor sterpe. Am rămas dosădiți și tăgărăți și toți ne-au luat pe dinainte.

Acum starea aceasta de înapoiere dureroasă nu mai poate fi suferită. Din sufletele rămase în întunecul a izbucnit

un strigăt puternic: Dați-ne cartea mântuitoare! Faceți-ne cu puțință îndreptarea greșelilor și lipsurilor din trecut. Strigătul acesta se îndreaptă către toți cărturarii nostri dela sate și orașe. Toți trebuie să-l înțeleagă, ca un glas de chemare la muncă jertfitoare. Toți trebuie să se cutremure, să se scuture de nepăsarea de până acum și să priceapă, că porunca cea mai neiertătoare a vremii în care trăim, e să dăm carte și învățătură poporului nostru. Să despăcim și pe seama lui stâncă din care curge apă vie... întemeind în toate satele românești astfel de școli folositoare și atunci poporul, care a rătat în întunecul — va vedea lumină mare... Ce bucurie nespusă vor simți atunci în inimele lor bieștii oameni, cari mai înainte, necunoscând scrisoarea, se spăiau de orice sdreanță de hârtie, de orice petec acoperit cu scrisoare, fiindcă bănuiau pretutindenea peceți de judecată, peceți de gloabe și de „jucții”! — S'er putea o binefacere mai mare decât a deschide orbului izvorul luminei, decât a face să fulgere în în mintea bântăită de întunec scântelea științei?!

La muncă deci, învățători și preoți români! Părinții și frații nostri ne cheamă, iar glasul vremii ne poruncește! Căci de vom întârzia, mare răspundere ne așteaptă și grea primejdie amenință întreg neamul nostru.

Acum, când în țara noastră e pe cale a se introduce votul obștesc (universal), acest drept însemnat al poporului, — țara neamului nostru atarnă dela numărul celor știutori de carte. Trebuie să ne dăm toată silința, să sporim numărul acesta, care azi e atât de mic, încât suntem cu toții de rușinea și batjocura neamurilor vecine.

Zile de sărbători, cari sunt destul de număroase din grația vechiului calendar și lungile sări de iarnă ne îmbie cel mai potrivit prilej de a împărtași poporului această cunoștință neapărat de lipsă. Și avem buna garanță de izbândă în răvna cea nobilă, în setea de învățătură a poporului nostru, care de multă vreme tot dă următoarea povață în pildurile sale: „Picioarele-ți să roază pragurile învățătorilor, că școala face pe omul om și altoiul pe pomul pom...”)

Decât a petrece vremea cea scumpă a lui Dumnezeu în jocuri năroade, ori în trândăvie urată, mai bine să ne apucăm toți cu trup cu suflet de această muncă apostolească din care și pentru noi va izvorî o mare mulțămire, aceea pe care nu ți-o poate da decât conștiința datoriei împlinite. Altfel lenevind mai departe, nu numai că ne facem vrednici de toată osândă, dar ne bătucim la cap, ne prostim și noi din zi în zi. Doar scrie și în „Alexandria”, că omul înțelept nu trebuie să lenevească mult, căci i-se umezesc creierii capului...

Nici unul dintre noi să nu se sparie de osteneala și jertfa ce trebuie să o aducă pentru înaintarea neamului, ci toți să fim pătrunși de gândul, că celce nu e capabil de nici o jertfă pentru neamul său, trăește o viață fără nici o valoare, stearpă și fără înțeles.

NOUTĂȚI.

Vineri, 1 Mai e zi de răpauș pentru întreaga muncitorime, prin urmare nu se lucră nici în tipografia noastră. Numărul proxim al ziarului nostru apare deci Luni la orele obișnuite.

Punerea în mormânt s'a făcut în catedrala din Sibiu Vineri sara. La orele 9 s'a făcut încununarea catedralei, în sunetul clopotelor și al acordurilor înduioșătoare ale cântării de înmormântare, intonată de corul seminarial. Toate casele din apropierea catedralei erau frumos iluminate din prilejul acesta. A pontificat I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul nostru Ioan, cu asistență mare.

Congregația în Sibiu. Comitetul municipal al comitatului Sibiu ține adunare generală extraordinară în 7 Mai n. 1908 la orele 4 d. a. în sala mare a casei comitatense. La ordinea zilei sunt puse 27 obiecte, partea mai mare conluse de ale comunelor, trimise comitatului spre aprobare.

*) Anton Panu, Povestea Vorbiei, ed. Minerva, pag. 80.

Ziua Invierii în Sibiu. Marele praznic al creștinătății, Invierea Domnului, a fost sărbătită în Sibiu cu solemnitate mare. Serviciul divin la Inviere și la sfânta liturgie a fost oficiat în catedrală de Înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul și Metropolitul *Ioan Meșianu*, cu asistență numeroasă. A cântat corul mixt, condus de dl *T. Popoviciu*. La finea liturgiei I. P. S. Sa a rostit o predică frumoasă, ascultată cu atențiune din partea numărului public asistent.

Târg de țară se ține acum în Sibiu. Târgul de mărfuri va fi în 4 Maiu, iar nu în 3 Maiu, cum s'a fost anunțat.

Alegere de patriarh. Zarele maghiare scriu, că guvernul are intențiunea să convoace în luna Maiu, ori pe la începutul lui Iunie, congresul național sârbesc, pentru a face alegerea de patriarh. Candidatul serios pentru înalta demnitate bisericească este P. S. Sa episcopul din Buda, *Lucian Bogdanovici*, numit din partea guvernului administrator al vădăvitei patriarhii.

"Reuniunea femeilor române din Sibiu" a primit dela familia *Mossonyi* o donațiune de 200 cor. pentru scopurile școalei industriale.

Hymen. Domnul Olimpiu I. Frateș și dsoara Valerica Em. Stănescu își sârbesc cununia Duminică, în 20 Aprilie v. la orele 4 p. m. în biserica Sf. Vineri din Plocești.

Candidat de notar caută primpretorul cercului Noerichiu, comitatul Sibiu, pentru a l substitui în comuna Cornățel. Substituirea va fi de durată mai lungă, și dupăce probabil, postul de notar va deveni vacant de tot, substitutul are prospecte să fie ales la timpul său. Candidații să se prezinte în persoană în cancelaria domnului primpretor din Noerichiu.

Viitorul, noul institut de credit și economii din *Oena-Sibiului*, și-a început activitatea cu 1 Aprilie n. a. c. Are un capital social de 50.000 cor. Nădăjdum, că noul institut, o necesitate de mult smițită, va fi o cetățuie ocrotitoare a intereselor economice și culturale ale țărânimii noastre din Oena și jur, în a cărei atențiune îl recomandăm cu toată stăruința. Li dorim viață rodnică!

La fondul "Masa învățăcelilor-meseriași", întemeiat de "Reuniunea sodalilor români din Sibiu" au mai dăruit: Octavian Vesteamean (Sibiu) învățăcel tipograf, 50 bani, Ioan Preseure, notar Calbor 1 cor.; George Valeriu Simion (Sibiu) inv. compactor, 2 cor.; Vic. Șufană (Poiana), inv. orologier, Savu Șoima (Sibiu) inv. vopsitor și lustruitor, Petru Danciciu (Sibiu) inv. măsar, Ioan Istrate, și Ioan Maniu, (Boița) ambii învățăceli pantofari, originari din Boița, fiecare câte 1 cor. și Vic. Tordășian, prez. 10 bani.

Mulțămită. Credincioșii, și în special comitetul bis. gr. ort. din Cuișediu-de-Mureș, tractul Reghinului, aduce prin subscrisul mulțămită economului Petru Cadar, fost locuitor în Meșterhaza și acum domiciliat în Rusul de-munte, care în conțelegere cu evlavioasa sa soție *Maria* năș. *Sava* a dăruit acestei sf. biserici un rând de ornate bisericești, în valoare de circa 126 cor. Se aduce mulțămită și bunului parohian din Cuișediu, Dumitru Sucu, care asemenea a donat bisericii noastre un rând de frumoase vestimente bisericești. Totodată se observă, că distinsul econom Petru Cadar de vre-o zece ani încoace a provăzut mai multe biserici cu ornamente, așa pentru esemplu, a dat bisericii gr. cat. din Peteleac un rând de vestimente în valoare de 130 cor., bisericii gr. ort. din Nadoșa română, la sfatul subscrisului, vestimente, potir etc., toate în valoare de 240 cor., bisericii din Meșterhaza alt rând de vestimente, în valoare de 120 coroane, în fine a dăruit și bisericii din Borcut, sediul protopopului Vasile Dumo, tractul Cetatea-de-peatră, un rând de ornate bisericești. Atotputernicul Dzeu dăruiască mulți fericiti ani sus pomeniților evlavioși creștini, spre a mai putea continua cu binefacerile lor, ce în această lume le asigură stimă și mulțămire sufletească, iar în cea viitoare calea spre a intra în lăcașurile dreptilor. Mureș-Cuișediu, în 10 Aprilie 1908 Mateiu Radu, preot.

† **Ștefan Dan**, absolvent de teologie, după o scurtă suferință, împărțit fiind cu sf. Taine, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Vineri, în 11 Aprilie st. v. 1908 la orele 12 a. m. în al 26-lea an al etății sale. Rămășițele sale pământești au fost ridicate din casele părintești și depuse spre vecinica odihnă Luni, în 14 Aprilie st. v. 1908 la ora 1 p. m. în cimiterul din Zernești. Fie-i țărina ușoară!

Concert în Sebeș. Reuniunea română de cântări din Sebeșul sârbesc invită la concertul ce-l va da Joi în 30 Aprilie 1908 s. n. — cu ocaziunea ținerii conferențelor învățătoarești și a sinodului protopresbiteral — în sala cea mare dela hotelul "La leul de aur". Începutul la 8 ore seara (cassa se deschide la 7 ore). Prețul de intrare: Locul I 2 cor., II 1-50 cor. III (loc de stat) 1 cor. Oferte marinimoase se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Onoratele Dame știu, că ce particularitate însemnată e obrazul frumos și vioi, ce putere și bogăție mare stă în el și de ce favoruri se bucură o damă frumoasă. Nu ajunge ca o damă să fie dragălașă, sveltă și să aibă un exterior plăcut, lucrul principal e tenul curat al feții. Aceasta o știu damele cu siguranță. Nu e secret, că Crema Margit a lui Földes este singurul mijloc pentru frumoșele, care după o întreținere de 5-6 ori îndepărtează tot felul de bubte de piele, pete de soare, sgrăbunțe, etc. și face fața albă și gingașă. O tigare mare 2 cor., o tigare mică 1 cor. Se capătă în toate farmaciile. Totuși e scutită de imitațiuni. Prin poștă o trimite fabricantul Clemens de Földes, farmacist, Arad.

E interesant anunțul de noroc a lui S. Heckscher senr. Hamburg din numărul acesta al foi noastre. Această casă și-a câștigat un renume bun prin solvirea promptă și discretă a simelor câștigate, atât aici, cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina ultimă a acestui ziar.

ECONOMIE.

Stărpirea gândacilor de Maiu.

Cu privire la stărpirea gândacilor de Maiu punem în vedere următoarele:

Art. de lege XII din 1894 despre poliția de câmp în §-ul 50 orânduiește, ca în mod corăspunzător să se stărpiscă gândacii de Maiu când se ivesc în masse mari. Ceice nu s'ar supune orânduieșilor din §-ul de sus, după §-ul 95 lit. k. al a-celeii legi, se pedepsesc cu sume până la 100 cor.

În țara noastră, afară de locurile muntoase, se dezvoaltă gândacii de Maiu așa, că la noi se ivesc în masse tot în al 3-lea an și adecă în acei ani, cari se pot împărți cu 3, cum au fost anii 1896, 1899, 1902 și 1905, și cum e și 1908 anul gândacilor de Maiu.

Feliul stărpirei gândacilor de Maiu este adunatul și stărpirea lor. Adunatul gândacilor trebuie început îndată după ivirea lor, pentruca să fie stărpiti înainte de ouat.

Dupăce în zile cu soare gândacii zboară către sară, adunatul lor e bine să se facă dimineața sau în zile nouoase, pentrucă atunci mai ușor se pot scutura de pe pomi. Pe pomi singuratici sau pe pomi dela marginile plantațiilor se grămădesc mai ales gândacii de Maiu.

Drept indemn pentru stărpire e bine ca adunătorii de gândaci să fie plătiți, și anume după mulțimea gândacilor adunați, în chilograme sau litre (un kgr. cuprinde cam 1069 gândaci). Pentru curățirea pomilor roditori să se iee zileri, cari însă e bine să fie supraveghiați ca să nu facă stioacăuni. Gândacii se scutură de pe pomii mici, iar la scuturatul crengilor de pe cei mari se folosesc cârlișe. Dacă între adunători sunt feciori tineri, aceștia urcându-se pe pom pot scutura fiecare ramură. Scuturatul pomilor să se facă cu putere și numai în intervale scurte (zmăcindu-se), ca gândacii să cadă deodată jos, deoarece scuturându-se numai încet, gândacii, cari se țin bine de ramuri, nu cad jos.

Gândacii să se adune în oale de pământ pe dinlăuntru smălțuite și cuprinzând până la jumătate apă. Din oale să se pulă în vase mai mari (butoaie, căzi pe jumătate cu apă), sau în saei.

Gândacii de pe pomii de pe lângă drumuri pot fi călcați cu piciorul, iar cei adunați în căzi pot fi opăriți și goliți în gropi, cari apoi se astupă cu pământ. Gândacii adunați în mulțime mare pot fi folosiți de gunoii și adecă în felul, că se amestecă cu pământ, cu var nestins, cu

rămășițe de turfă, aceasta pentru curățirea gândacilor morți de mirosul lor. Pentru stărpirea gândacilor de Mai se mai recomandă și stărpirea prin zileri a larvelor aflătoare în pământ și cari se pot aduna după plug. Larvele încă pot fi folosite, sau ca nutremânt pentru galițe, sau ca gunoii.

Punem la inima obștei noastre aceste îndrumări folositoare.

Sibiin, 17 Aprilie 1908.

Comitetul central al "Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu."

Pant. Lucuța
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

Raportul anual al societății academice social-literare *România-Jună* din Viena. Al 37-lea an administrativ, dela 1 Noemvrie 1906 până la 31 Octomvrie 1907. O broșură de 40 pagini, cu date din viața și activitatea societății numite, care are o avere de aproape 50.000 coroane.

"Economia". A apărut Nr. 8 al revistei economice ilustrate "Economia", cu următorul cuprins: Câteva unelte simple pentru stărpirea insectelor stricăcioase; Urzica; Situația agricolă; Concours pentru premiarea plantațiilor silvice. Informațiuni: Curs de stăpărit în Götting; Prețul untului; Din piața de zahăr. Varietăți: Cum să ne apărăm de șoareci? Păduchii pulilor de găină; Ouă uscate. — Foiașe a-pare de 2 ori pe lună în Caransebeș. Redactor: *Alexandru Diaconovitch*, magistrul silvanal. Abonamentul 4 cor. pe an, 2 cor. pe 1/2 an. Pentru România 5 lei pe an.

"Amicul Familiei", revistă pentru tinerimea școlară, anul 5, numărul 14, a apărut cu cuprinsul următor: Poveste de Paști. Ingrijirea animalelor domestice. Două găcituri. Enrietto. Impresii din noaptea Invierii. Onăle de Paști. Corabia fermecată. Boierul și ferariul. Abonamentul 5 coroane la an. Administrația București, Boulevardul Academiei Nr. 3.

Adevărul asupra situației din Cluj, de Dr. *Victor Porușiu*, advocat. Retipărire din "Răvașul".

Apostolie Modernă, de episcopul Dr. *O. Prohaszka*, traducere autorizată, de Dr. *E. Dăianu*, Cluj. Tipografia "Carmen". Prețul 50 fileri exemplariul broșat și 1 Cor. exemplariul legat în pânză.

"Răvașul", numărul 7 și 8, a apărut cu următorul cuprins: Ioan Roșioru: "Pedagogium". Ioan Roșioru, Cuvântul traducătorului. Aurel C. Popovici: Fundamente și iluzii. Arion M. Popa: Moaște sfinte. D. Tomescu: "Martirii" — roman de Constanța Hodoș. Românii la conciliul din Florența. George Șuta: Christos a înviat! N. Cârstea: Hărtii vechi. Al. Melin: Călimarul "Ramuri". Dr. Victor Porușiu: Adevărul asupra situației din Cluj. Al. P. Dafin: Ce-a fost odată. Valentin Drăgan: Judecata proștilor. N. Cârstea: Din scrierile St. I. Crisostom. Cronică. Cărți — Reviste — Ziare.

România Ilustrată, revistă de familie, apare de nou în București, sub direcția compatriotului *Ioan Rusu Abrud-anul*. Numărul 1 pe Aprilie (anul VI) are următorul sumar bogat: Cătră cetitori. Omul viitorului (ilustrație). Dela Dunăre la Adriatică. Epigramă. România pitorească. Note și impresii. Din trecutul nostru. Dela frați la frați. Greul veciniciiei. Note de călătorie. Figuri din parlament. Ce spun doctorii? Palavre. Poșta, telegraful și telefonul dela noi. Cronică teatrală. Consecințele beției și ale setei de bani. Chestii de artă. O instituție fără păreche. Viața economică și financiară. Din viața societăților noastre. Moda feminină. Generația nouă. Din arhivele poliției. O administrație bună. Cinematograful lumii. Numeroase ilustrații, între cari și portretul I. P. S. Sale, Arhiepiscopul și Metropolitul *Ioan Meșianu* din Sibiu. Abonamentul pentru noi 24 lei la an. Redacția și administrația Strada Câmpineanu 54 București.

"În plaiu", povește despre vițele al toite, de *Dobre Rădulescu*, șef de cultură la domeniul coronei Sadova. Cărticica a 46, apărută în biblioteca populară a administrației domeniului Coroanei. Cu o precuvântare de *Ioan Kalinderu*, membru al "Academiei Române". Tipografia "Gutenberg" în București.

Din public.*)

Mulțămită publică.

În scopul zidirei unei nouă biserici gr. ort. în comuna Gusu, tractul protopresbiteral Mercurea, mai lunile trecute la stăruințele și sfaturile părintelui lor sufletească din loc, fiii bisericii noastre din comuna mai jos însemnată, anume: Ioan și Vasile Părăian împreună cu Ioan Lungu I. Ilie, aflători în America-de-nord, au întreprins o colectă printre ceilalți frați de ai lor din această comună cum și printre alți creștini aflători în orașul unde lucrau ei și între cei din împrejurime.

La călduroasa lor invitație în scopul sus atins au contribuit următorii cu următoarele sume:

Ioan Părăian, Vasile Părăian, Ioan Lungu I. Ilie, Nicolae Lungu, Vas. Pleșa, Nicolae Lomnășan, fiecare câte 10 cor., Ioan Ludușan, Ioan Rusu I. Ioan, Ioan Barsean I. Văsă, Vasile Muntean, Ioan Barsean I. Dinu, Vasile Barsean I. Dinu, Ioan Muntean, George Muntean, Ioan Barsean I. Simion, Nicolae Staicu, Nic. Sângătinean, George Reu, Nicolae Barsean, Nicolae Lomnășan, Ioan Brânzoi, I. Muntean, Vasile Barsean I. Ioan, Vasile Anghel, George Borgia, toți din Gusu, Nicolae Muntean, G. Neamț, I. Opiș I. Onuț, Toma Dragomir, toți din Armeni, fiecare câte 5 cor., N. Borgia, N. Rusu I. Niculiță, Simion Rusu, Ioan Ungurean, Vasile Staicu I. Văleana, Ioan Armenean, toți din Gusu, Ioan Hader, Vasile Opiș, Mihail Opiș, George Neamțu filaru, Aurel Hader, Ilie Neamțu, Nicolae Dragomir Rotar, Toma Hășgan, Vasile Constantin, fiecare câte 2 cor. 50 fileri, Ilie Opiș, Ioan Opiș, câte 75 fileri, Savu Florean 1 cor. 25 fileri, Vasile Opiș I. Mihail 2 cor. 50 fileri, toți din Armeni, Aurel Bouariu, Ioan Sonea, Ioan Ocenieru, Lazar Bogorin, Lazar Stoia, Iacob Greavu, Simion Opișor, fiecare câte 1 cor. 25 fileri, Ioan Bogorin 2 cor. 50 fileri, toți din Oena-Sibiului, Procopie Joarză, din Presaca, Ioan Velan, din Cristian, câte 2 cor. 50 fileri, George Mornicea, Nicolae Anghel, Nicolae Stroeia, Nicolae Mihut, fiecare câte 1 cor. 25 fileri, Ilie Nanu 50 fileri, Nicolae Bușca cu soția din Petrifalău 5 cor., Ioan Popa, Moise Beu, câte 75 fileri, Nicolae Popa, Moise Vasile, Nistor Oltean, Ioan Comanescu, Moise Fleacă, Ana Beu, fiecare câte 1 cor. 25 fileri, Nicolae Muntean 1 cor., Ioan Farcaș, Ioan Muntean, câte 2 cor. 50 fileri, Ioan Rujan, Maria Boldăș, Ilie Muntean, Dumitru Rujan, fiecare câte 50 fileri, Ioan Opiș, Nicolae Stăneș, câte 1 cor. 25 fil., toți din Mercurea, Ioan Săliștean, 1 cor. 25 fil., Isidor Săliștean 25 fileri, Nicolae Apolzan, Roman Apolzan, câte 50 fileri, Ioan Demian 1 cor., Nicolae Suciu 1 cor. 25 fileri, toți din Spring, Vasile Hulpus, Petru Hulpus, Vasile Șeulean, toți din Cucerdea, Nicolae Solomon, Gavril Stana, Dumitru Bogdan, toți din Porumbacul-de-jos, Constantin Beleşan, din Porumbacul-de-sus, fiecare câte 1 cor. 25 fileri, Valerie Măsar, Paraschiva Măsar, Dion. G. Stănculea, V. Lupea, G. Grecu, Nic. Tincu, G. Călpăr, George Rusu, Ioan Căpuș, Ioan Măsar, toți din Sărata, Ioan Capla, Ioan Dărăbuș, Nicolae Păstila, Ioan Glăjeriu, Ioan Anghel, Alexandru Mateu, Ioan Mateu, Dumitru Cotore, toți din Porumbacul-de-jos, Isailă Comșa, Ilie Copaciu, George Pavel, toți din Porumbacul-de-sus, fiecare câte 50 fileri, Nicolae Albu 25 fileri, Irimie Cismaș, Vasile Borigo, Nicolae Frâncu, Ioan Darabanț, Clonic Stoichița, Aleman Lupea, Alexandru Nistor, Constantin Nistor, fiecare câte 50 fileri, Candit Roman, Petru Neamț, Nicolae Lupea, câte 25 fil., Daniil Vulc 1 cor. 25 fileri, toți din Porumbacul-de-sus, Ioan Lălu 5 cor., George Meu 75 fileri, Ioan Luda, Stefan Schiau, câte 1 cor. 25 fileri, toți din Vlădeni, Ioan Sereș, Iosif Sereș, George Ceorănel, Ioan Demian, fiecare câte 50 fileri, George Sereș 25 fileri, toți din Glâmbocă, Aron Săpu, Vasile Covrig, Dumitru Boteș, fiecare câte 1 cor. 25 fileri, Stefan Botoș 2 cor. 50 fileri, Oilo Tudor, Aldea Oprea, Aldea Ioan, fiecare câte 50 fileri, Ioan Suciu, Filon Popa, câte 25 fileri, toți din Măreșteu, Teodor Rotar 1 cor. 25 fileri, I. Maier, Iosif Preda câte 50 fileri, toți din Hosman, George Babu 5 cor., Petru Rusu 2 cor. 50 fileri, ambii din Cergărel, Nierdi Elek 2 cor. 25 fileri, Ioan Carcaș 50 fil., Alexandru Carcaș 1 cor. 25 fileri, toți din Cirlău, Ioan Bogdan, din Lucet, Ioan Rădoi, din Colun, Filimon Ciocan, din Șerăcița, Ioan Jiga, Dumitru Suciu, ambii din Becean, George Pașca, Ioan Borodi, ambii din Geju, Petru Istrate, din Cergăhid, Isidor Petărăcean, din M.-Lechința, Vasile Săcelean, din Borda, Ioan Rusu, din M.-Lechința, Vasile Tinciu, din Brad, Ilie Oltean, din Apoldul-inf., Ioan Demian,

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

din Sângătin, fiecare câte 1 cor. 25 fileri, Petru Șerban, din Cerghed 1 cor. 50 fil., Ioan Zacheiu, din Rogoia, Ioan Drăghieiu, din Vințu-de-Jos, Ioan Morar, din Carta, Ioan Popa, din Cirlău, Ioan Cociș, Emil Domșa, ambii din Cușdoara, Vasile Mărginean, din Cristur, Zaharie Botoca, din din Pecisec, Nicolae Preda, Ioan Muntean, ambii din Apoldul-inf., "fiecare câte 50 fileri, Andrei Seguntean, Teod. Urian, ambii din Geju, Ioan Chirilă, din Moisin, George Dordea, din Diag, Samoil Micu, din Păuca, fiecare câte 25 fileri, I. Bratu, din M. Lechința 75 fileri, George Nem-brea, Dorofteiu Neamț, ambii din Diag, câte 1 cor.

Suma totală 353 cor. 25 fil., adică treisutecincizeciștrei cor. douăzecișicinci fileri.

În același scop Nicolae Oltean, din Apoldul-sup., aflându-se tot în America-nordică împreună cu fratele său Dumitru Oltean, din Apoldul-inf., asemenea la îndemnul parohului din comuna Gusu au întreprins o colectă și la aceasta au contribuit următorii:

Nicolae Oltean, Andrei Crăciun jun., ambii din Apoldul-sup., Dumitru Oltean, din Apoldul-inf., fiecare câte 1 dol., Ioan Bogorin, din Oena-Sibiului, Dănilă Suciu, din Copăcel, Simion Andronic, din Pianul-de-Jos, Ioan Muntean, Dumitru Iridon, ambii din Apoldul-mare, fiecare câte 50 cenți, Ioan Brezoi, din Răvășel, Dumitru Bogorin, din Oena-Sibiului, Nic. Căndea, din Apoldul-mic, Nicolae Neghirlă, din Biertan, George Costea, din Berivei-mici, Nicolae Vlad, din Agnita, Nic. Munciu, din Vărd, Ilie Radu, din Agnita, Sava Muntean, din Gherebenți, Nicolae Drăghieiu, din Ciugut, Ioan Câmpăan, din Valea-Bulzii, Nicolae D. Băcilă, din Ucea-inf., fiecare câte 25 cenți, Iohann Luther, din Ucea-inf. 20 cenți, Ioan Busuioc, din Berhate, Vincenție Muntean, din Gherebenți, Alexă Haneșchi, din Ampoi-Presaca, Ioan Bogăcean, din Vorumloc, Ioan Opiș, din Cârțișoara, fiecare câte 10 cenți, Ioan Comanescu, Dumitru Fărcaș, Ilie Oltean, Moisa Bozdop, fiecare câte 25 cenți, Paraschiia Dragomir 65 cenți, toți din Apoldul-mic și au încurs peste tot 10 (zece) dolari și 85 cenți.

Subscrișul îmi țin de datorință a es- prima și pe calea aceasta cea mai căldu- roasă mulțumită în numele credincioșilor comunei noastre bisericești de aici, tutu- ror binevoitorilor întreprinzători și con- tribuenți și rog pe bunul nostru părinte cersesc ca să-i țină cu pace, cu sănătate până la adânci bătrânețe și să caute pu- rurea spre ei și ai lor cu har și milă.

Gusu, la 24 Martie 1908 st. v. În numele credincioșilor comunei bis. din loc.

Stefan Medeșin
paroh.

Nr. 129/908.

[96] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de paroh în parohia de clasa primă Deva, să eserie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh, sunt celea fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subscrișul oficiu protopresbiterial în termenul sus indicat și cu prealabila încunoștiințare a acestuia să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale: cântări, tipic, serviciul divin și predică.

Alegându-l paroh va avea a catechiza elevilor și elevelor noastre dela școalele elementare de stat și ucenicilor industriași din loc.

Deva, 8/21 Aprilie 1908.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al Devei, în conțelegere cu comitetul pa- rohial concernent.

George Romanul
protopresbiter.

VASILIE BANN

SIBIIU

str. Ocnei 7 — str. Faurului 16

în casa sa proprie „La Cizma roșie” cel mai mare

depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comanda se trimite reco- mandate, la caz de nu corăspund, se primesc îndărăpt în schimb. [90] 48—

Nr. 351/1908.

[100] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de clasa III. Herepea-magiară cu filia Ozd protopresbiteratul Târnava, pe baza ordinului Preavenabilului Consistoriu arhi- diecezan Nr. 3330 Bis. din 24 Martie 1908, prin aceasta se eserie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegra- ful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt cele fasonate în coala B. pentru între- girea venitelor preoțești dela stat.

Concursele instruite conform normelor în vigoare sunt a se înainta în termenul le- gal la subsemnatul oficiu protopresbiterial și cu prealabila încunoștiințare a acestuia dorito- ri de a ocupa postul au să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a cânta respective a oficia și cuvânta.

Cetateadebaltă, 8 Aprilie 1908.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al trac- tului Târnava în conțelegere cu comitetul pa- rohial respectiv.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 28/1908. c. c. e.

[101] 1—1

Publicațiune.

Din partea subscrișului comitet central se aduce prin aceasta, în sensul §-ului 2 al art. de lege XVIII din anul 1876 și §-ului 146 al art. de lege XV din anul 1899, la cu- noștiință, că lista provisorie com- pusă a alegătorilor dietali ai o- rașului Nagyszeben pentru anul 1909 și consemnarea acelor alegă- tori, cari s'au șters din lista alegă- torilor dietali a anului curent, va fi expusă în expeditura magistratuală din casa sfatului începând dela 5 Maiu până la 25 Maiu 1908 în toate zilele dela 8 până la 12 oare îna- inte de amiază și dela 2 până la 6 oare după amiază spre informațiunea tuturor.

Cât pentru persoana proprie, în sensul §-ului 44 al art. de lege XXXIII din anul 1874 poate reclama fiecine în contra listei. Afa-ă de a- ceea are drept fiecine, a reclama pentru orice nedreaptă primire sau lăsare afară în cercul acela electo- ral, unde el a fost primit în listă.

Reclamațiunile sunt a se da în scris dela 5 până la 15 Maiu 1908; o însinuare poate cuprinde și recla- mațiunile privitoare la mai multe persoane.

Reclamațiunile incurse aseme- nea se vor expune în public la lo- cul arătat, și fiecine este îndreptătit a reclama, poate face obiecțiunea sa asupra reclamării în scris dela 16 până la 25 Maiu 1908; la fie- care rescript este a se preda obiec- čiunea separat.

Reclamațiunile și obiecțiunile făcute asupra lor sunt a se adresa către comitetul central electoral și înșiruite cu documentele recerute vin a se preda primarului orașului.

Nagyszeben, în 18 April 1908.

Comitetul central electoral al orașului reg. lib. Nagyszeben.

Nr. 270/908

[92] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa II. Șpring protopres- biteratul Mercurea se eserie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul sus indicat și cu prealabila încunoștiințare a acestuia să se prezente în vre-o Duminecă sau sărbă- toare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Mercurea, 16 Martie 1908.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Mercurei, în conțelegere cu comitetul pa- rohial concernent.

Avr. S. Păcurariu
protopresbiter.

Nr. 380. 17 Pl. 1908.

[99] 1—3

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de proto- presbiter în tractul Vașcoului, cu parohia centrală interimală Petroasă, devenit vacant prin strămutarea protopresbiterului Vasile Papp la Beiuș, prin aceasta se publică con- curs cu termen de 30 zile socotite dela ziua ce urmează după prima publicare în foaia o- ficială „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

I. Dela parohia centrală interimală: a) câte 80 fileri de fiecare număr de casă în to- tal 100 cor. b) Ștolele cam 90 cor. 20 fil. c) Intregire dela stat.

II. Din protopresbiterat: a) Retribuți- nea dela dieceză pentru ședulele dela cununii și inspecțiunea școlară în sumă de 1000 cor. din care până va trăi protopopul Beiușului Vasile Papp 400 cor. se va da în penziunea emeritului protopop Elia Moga, fost protopop în Beiuș. b) Competința pentru vizitarea ca- nonică și revidierea socoților conform conclu- zelor sinodului eparhial, și anume dela paro- hiile de casa primă 10 cor., dela parohiile de clasa II-a 8 cor. și dela parohiile de clasa III-a 6 cor. Numărul parohiilor 40. c) Paușal pentru cancelăria protopopească votat de si- nodul protopopes din an în an. d) Birul dela preoții cu parohii de clasa primă 12 cor. dela parohii de clasa II-a 8 cor și dela parohii de clasa III-a 4 cor. e) Câte 4 cor. viatic la examenele finale.

Toate dările și sarcinile după venitele sale, le va suporta cel ales, totodată cel a'es se va îngriji și de cuartir.

După devenirea în vacanță a parohiei centrale Vașcou-Barești va ocupa acea parohi.

Aspiranții la acest post se avizează a-și subșterne în termenul indicat Conzistorului gr.-ort. român din Oradea-mare, recerșele in- struite cu documentele despre calificațiunea normată prin § 53 din Statutul Organic și prin concludul congresual Nr. 111 din 1888, și anume că au calificațiunea prescrișă în re- glement pentru aspiranții la parohii de clasa primă, cu atestat de maturitate, cu atestat că au împlinit cel puțin 5 (cinci) ani în ser- viciu bisericesc sau școlar, cu succes deplin mulțumitor, și că prin zelul și iligența lor s'au distins în activitatea pe terenul bisericesc și școlar.

Dat în ședința plenară ținută la Oradea- mare la 3/16 Aprilie 1908.

Consistorul gr.-ort. rom. d n
Oradea-mare.

Nr. 156/908

[97] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa I a Bacifalu, proto- presbiteratul Brașov, devenit vacant prin penzionarea parohului Toma Frateș, în conformitate cu ordinul Veneratului Con- sistoriu arhidiecezan Nr. 3801 Bis. din 1 Aprilie a. c., se eserie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tele- graful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Alesul paroh e obligat a da din ve- nitele sale suma de K 400— (patru sute) anual parohului penzionat Toma Frateș, cât timp acesta va fi în viață.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh, să-și prezente cererile concursuale, instruite conform legilor din vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterial, în ter- minul arătat, având a să prezenta la sfânta biserică spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Brașov în 9 Aprilie 1908.

Oficiul protopresbiterial român gr.-or. al Brașovului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Voinea
protopresb.

Publicațiune.

Comuna parohială Pianul de jos dă repararea bisericeii în între- prindere prin licitație minuendă, care se va ținea Duminecă în 10 Maiu c. nou la 2 oare d. a. în școala din loc.

Prețul strigării este K 5,520-89; vadiu 10%.

Planul, preliminarul și condi- țiunile de licitare să pot vedea la oficiul parohial.

Oficiul parohial gr.-or.

Pianul de jos, 1/14 Aprilie 1908.

I. Bena m. p.,
paroh.

Nr. 205.

[98] 1—3

Văzut:

Sebeș, 8/21 Aprilie 1908.

Oficiul protopresbiterial:

Sergiu Medean
protopresbiter.

La LIBRARIA ARHIDIECEZANA din Sibiu

o o o o se află de vânzare următoarele:

Album de broderii și țesături românești cor 16—
Modele de cusături românești Caetul I à cor. —50
„ II „ „ 1—

Edate de d-șoara MINERVA COSMA.

Dela Librăria arhidiecezană Sibiu

se pot procura următoarele cărți nou apărute:

Adam I., Pe lângă vatră, pilde și glume	1-50	Preotul Petrov, Pe urmele lui Christos, roman vol. I.	2—
Adam I., Năzuinți, novele	1-50	Rădulescu Motru, Puterea sufletească	6—
Brediceanu T. Viorele, vals pentru piano	2—	Rădulescu Motru, Studii filozofice	6—
Chendi I., Impresii	2-50	Rosetti M. C. R., Novele	—95
Cuza, Naționalitatea în artă	1-50	Sadoveanu M., Povestiri alese	2—
Gârda Dr., Bănatul frunceea, poezii în grai bănățenesc	—50	„ La noi în Viuora, novele	2—
Guette, Expunerea doctrinei	1—	Sadoveanu M., Vremuri de bejenie	2—
Iorga N., Istoria literaturii române în veacul al XIX-lea	5—	„ Însemnările lui Nicolae Manea	2—
Iosif St. O., Zorile, dramă istorică în 3 acte	1—	Sandu Aldea, Pe drumul Bărăganului	1-50
Iosif Anghel, Legenda funigior, poem dramatic în versuri	1—	Slavici I., Novele vol. I.	1-50
Ispirescu, Povestile unchiș. sfătos	1-50	„ II.	1-50
Lermontov M., Demonul, poem	1—	Steriad Dna, Carte de bucate	5—
Măndru A., Zori senine, poezii	1-50	Tabloul lui Mihai Viteazul	1-50
Marcu Roșianu, Alcoolismul	1-10	Dr. Diaconovich, Enciclopedia română, trei volume mari cu	80—
Nunta lui Pârjol, teatru de copii	1-50	Bustul lui Eminescu frumos lucrat, 22 cm. înălțime	4-60
Payot I., Educația voinței	1-50	Hodoș C., Martirii	1-50
Pop V., Cum iubește o fată	1-50		
„ Prin vreja dragostei	1-50		

Requisite de scris se pot procura de la Librăria archidiecezană

Aviz!

In cancelaria notariala a subscrisului să cauta un tinăr, care să fie în stare a conduce și cancelaria singur din 1 Maiu a. c. Preferiți sunt cei diplomați. Sub următoarele condițiuni: vipt, 50 cor. salar lunar și din venitele private 20%.

Bucium (alba Inferioară).

Stefan Paul

(95) 2—3 notar.

Un tinăr inteligent

află imediată aplicare în cancelaria notarială din Părău (p. u. Sárkány) lângă Făgăraș. Cei cu praxă sunt preferiți. Doritorii să se adreseze la

George Popp,

(102) 2—3 notar comunal.

Stofe veritabile de Brünn

Saisonul de primăvară și vară 1908.

Un Coupon de Mtr. 3-10 lung, dă un rând complet de haine de domni (Roc, pantaloni vestă), și costă numai

1 Coupon 7 Coroane
1 Coupon 10 Coroane
1 Coupon 12 Coroane
1 Coupon 15 Coroane
1 Coupon 17 Coroane
1 Coupon 18 Coroane
1 Coupon 20 Coroane

Un coupon pentru haine negre, Salon costă cor. 20—, precum și stofe pentru pardesie, postav pentru turiști, camgarn de mătăș etc. etc., trimite cu prețuri de fabrică deșitul fabricii de pânză, bine cunoscut ca reel și solid

Siegel-Imhof, Brünn

Mustre gratis și franco.

Avantajul mușterilor privați, comandarea stofelor direct dela firma Siegel-Imhof in locul de fabricație, are prețuri fixe considerabil de eftine.

Mare asortiment. Executare cu cea mare atențiune și a comandelor mici, din marfă de (48) 17—40 tot proaspătă.

Frumseța

Dorința cea mai ferbinte a oricărei dame e fără îndoială: a fi cât mai frumoasă, și spre a ajunge acest scop, ea prinde orice ocaziune, își spoeste obrazul cu mijloacele cele mai de necrezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are ca urmare, că obrazul, în loc să se înfrumusețască, se ruinează, astfel, că are lipsă de un timp îndelungat și de o îngrijire deosebită, până ce din nou e restabilit.

Singurul succes în lume, pe care l-a dobândit farmacistul Clemens v. Földes cu crema lui Margit (cu deosebire în Franța și Germania) a îmbărbătat pe mulți oameni la imitarea acestui mijloc renumit, nestricăcios, care singur are un efect miraculos în contra tuturor necurătenilor de piele, cum sunt pistruiele, petele de ficat, sgrăbunțele etc. Se înțelege, aceasta nimănui nu i-a reușit, căci secretul producției Cremei Margit îl cunoaște exclusiv numai inventatorul și fabricantul, care și păzește acest secret, prin aceea că tot singur pregătește acest preparat. Se vede dar că Crema-Margit rămâne deapănura aceeași; pregătirea ei e conștientioasă, din care cauză și efectul ei e repede și sigur. Admoniem deci damele, a-și spoi obrazul cu fel și fel de alifii; să folosească numai acel mijloc, care e recomandat și de medici renumiți din Anglia, Franța și America, ca unicul mijloc cu efect sigur, nestricăcios și bun pentru susținerea frumseței. Acest renumit mijloc de frumseță e Crema-Margit a lui Földes, care deja după o întrebuințare de 3—4 zile schimbă pe deplin pielea feței, pistruiele, petele de ficat, sgrăbunțele, roșata de față și mâni le depărtează, iar feței îi împrumută frumseță ideală, împrăspătare și tine-reță. Pe lângă toate acestea Crema-Margit e cu totul nestricăciosă. O dosă costă 1 cor. Săpunul-Margit 70 fileri. Pudra Margit (albă, roz, și crème) 1 cor. Toate aceste mijloace pot fi folosite și separat. Crema-Margit a lui Földes se poate căpăta în toată farmacia mai mare, dacă însă undeva nu se află de vânzare, doritorul să se adreseze direct inventatorului Clemens v. Földes, farmacist în Arad.

Depozit central în Sibiu (Nagyszeben): Guido Fabritius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, I. C. Molnar, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Ervin Rummel, Pissel & Schmidt; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighișoara: A. W. Lingner.

[62] 3—7

Nr. 128/1908 of. ppresb. [89] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a Rogoz lângă parohul neputincios Ioan Herman, să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: jumătate din toate venitele parohului fasonate în coala B. Concursul, instruit conform legilor în vigoare, sunt a se înainta subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul legal, iar concurenții se vor prezenta înaintea alegătorilor pentru a cânta ori a oficia și cuvânta.

Lăpușul unguresc, 10 Martie, 1908.

Oficiu protopresbiterial al tractului gr.-or. al Cetății de piatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Duma
protopop.

Căștigul cel mai mare ev. 600,000 M.

Anunț de noroc!

Căștigurile le garantează statul

Invitare la participarea Șanselor de câștig garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigurile principale ale acestei loterii cu privilegiu sunt următoarele: Cel mai mare câștig este în cazul cel mai norocos de 600,000 M.

1 Premiul de 300,000 Mărci.

1	"	200,000	"
1	"	60,000	"
1	"	50,000	"
1	"	45,000	"
1	"	40,000	"
1	"	35,000	"
1	"	30,000	"
1	Căștig	100,000	"
1	"	60,000	"
1	"	50,000	"
1	"	40,000	"
1	"	30,000	"
7	Căștiguri	20,000	"
1	Căștig	15,000	"
11	Căștiguri	10,000	"
46	"	5,000	"
103	"	3,000	"
163	"	2,000	"
539	"	1,000	"
693	"	300	"
181	"	200	"

În total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa încât aproape jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Cel mai mare câștig de cl. I. este în cazul cel mai norocos de 50,000 m., se urcă în cl. II-a la 55,000 m., în cl. III-a la 60,000 m., în cl. IV-a la 65,000 m., în cl. V-a la 70,000 m., în cl. VI-a la 80,000 m., în cl. VII-a la 600,000 m.

Pentru cl. I. a cărei tragere se stabilește oficios, costă

losul original întreg . . . Cor. 7.—
losul original de jumătate " 3.50
losul original de un sfert " 1.75

Depunerile pentru clasele următoare, precum și conspectul exact al căștigurilor se pot vedea din planul de loterie oficios, provăzută cu emblema statului, care la cerere îl trimite gratis și franco.

Fiecare dintre participanți primește dela mine imediat după tragere lista oficioasă.

Plătirea și trimiterea căștigurilor se face din partea mea direct interesatului în cauză prompt și sub cea mai strictă discrețiune.

Comandă rog a se face prin mandat postal sau și prin ramburs.

Adresați-Vă cu comanda din cauza tragerii apropiate, cel mult până la

21 Maiu

cu toată încrederea la (83) 1—5

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft in Hamburg.

Nr. par. 34/908.

[94] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Preaveneratul Consistoriu Arhidiecezan Nr. 2494 Epitr. din 1 Martie 1908 să dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuendă zidirea bisericii gr.-or. rom. din Boșorod protopresbiteratul Hațegului.

Licitațiunea se va ține în biserică la Dumineca Tomei în 3 Maiu 1908 st. n. după serviciul divin. Prețul de strigare e 13.455 cor. 03 fil. afară de materialul brut: peatra, cărămida, nesip și cărăușuri, pe care le pune la dispoziție întreprinzătorului comitetul parohial.

Licitanții au a depune înainte de începerea licitațiunii vadiu de 10% după prețul de strigare.

Ofertele ulterioare sosite nu se vor lua în considerare.

Comitetului parohial îi stă în drept a conrede cu lucrarea pe oricare și dintr-o plus oferenți.

Planul, preliminarul de spese și con-

dițiunile se pot vedea la oficiul parohial din Boșorod.

Boșorod, la 10 Aprilie 1908 st. n.

Nicolau Popa
paroh gr.-or. român.

Rudolf Murășan
notar al com. parohial.

Nr. 90/908.

Vidi:

Avram S. Pecurariu
admin. protopresb.

De vânzare!

Edificiul de fabrică, cu etagiu, cu putere de apă deplină, transmișiune bine rezervată, casă de locuit împreună cu grădină mare productivă. Foarte favorabilă pentru orice întreprindere industrială. Stațiune de tren. Adresa la administrația acestei foi.

(77) 3—

Vor apărea în curând:

Compoziții românești de Zib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boii
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărica.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hațegana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4—
fr. 5—

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Köbánya (Steinbruch)

se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depozitul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 67—

Sibiu — Nagyszeben.

APĂ MINERALĂ PHÖNIX
DIN BUZIÁS

Intrece orice apă la suferințe de rărunchi și beșică.

Plăcută, puțin acrie, fără fier, îndeosebi împrăspătătoare apă de masă, bogată în acid carbonic.

Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Efect excelent la suferințe de rărunchi și beșică, catar cronic de rărunchi, peatră; precum și la îmbolnăvirile catarale ale escretiunilor. — Prospecte trimite la cerere administrația:

Diracțiunei bailor lui MUSCHONG în Buziasfürdő.

(286) 32—100

Biblioteca religioasă a „Telegrafului Român”

Sfinții:

1. Vasile cel mare . . . 20 fil.
2. Marele Mucenic George . . . 30 "
3. Apostolii Petru și Pavel . . . 30 "
4. Marele Mucenic Dimitrie și Sfinții Marii Împărați Constantin și Elena . . . 30 "

Ediție populară, alcătuită după „Viața Sfinților”, tipărită în București la 1835, de Simeon Popescu, protopresbiter. Sibiu 1906. Tiparul TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE, de unde se pot procura.

Aspirinul

este cel mai plăcut și mai modern mijloc pentru tot felul de boale reumatice, neurestenice. Efect minunat la influență, cataruri, dureri de cap, migrenă, reumă, podagră etc. Aspirinul este astăzi cel mai trebuincios medicament al medicilor.

Să ne păzim de imitațiuni!

De oarece în locul singurului Aspirin veritabil a lui Bayer, să dă de multeori altul, să cerem

Tablete de Aspirin

împachetate numai în forma originală cum arată ilustrația alăturată (20 bucăți cu tablete ce conțin $\frac{1}{2}$ gram phiolă, prețul cor. 120.

Fiecare tabletă poartă inscripția „Aspirin“.

Nu mai aceste tablete dovedesc veritabilitatea aspirinului; oricare altă tabletă este de respins ca neveritabilă. Vândut ca praf, după cum în nenumărate rânduri au dovedit autoritățile de examinare, aproape nici odată nu se capătă aspirinul lui Bayer, ci numai un preparat înlocuitor, se plătește pentru el însă prețul adevăratului aspirin. — Așadară precauție! Dacă cumva în vre-o farmacie nu s'ar căpăta aceste tablete de aspirin singure veritabile, ne rugăm să ni se comunice, că prin mijlocirea vreunei farmacii din capitală să-i trimeată

Fabr. de vopsele, mai înainte Friedr. Bayer & Co.,

[91] 3-6

Elberfeld.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 34,

pentru că el le croiește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[25] 8-52

Săpun de lapte de lilie

Steckenpferd.

Cel mai bun săpun pentru piele.

[69] 7-40

Fasole uriașe de America.

Această prea interesantă plantă crește până la o mărime de 5 metri, ea produce păstăi de circa 1 metru lungi, alcătuite cea mai frumoasă podoabă a oricărei grădini prin minunata-i înfloritură și produce din August până în Noemvrie păstăi gustoase, cari se pot folosi tocmai așa ca și altele. Se samănă până la finea lui Iunie.

Trimit franco o porțiune de sămânță cu îndrumări pentru cultivare, dacă mi se trimite înainte 1 coroană în mărci poștale sau prin mandat poștal.

Singurul deposit pentru Europa-centrală, la:

(86) 5-5

Umbert Rella

Erzsébetfalva — Budapest m.

Noutate!

Noutate!

Spălătorie cu aburi și institut chemic de curățit cu mașini electrice în Sibiu.

Primirea comenzilor:

Str. Urezului Nr. 11 și Färbergasse Nr. 11.

Am onoare a aduce st. public la cunoștință, că în decursul unei trecute mi-am deschis

Spălătoria cu aburi.

Spălătoria cu aburi întocmită cu mașini engleze de prima clasă, corespunzătoare tuturor cerințelor timpurilor nouă, li-ferează lucru executat fără scădere și tare efin, cum în Sibiu până acum nu s'a executat. Fiecare lucru se li-ferează la 2 zile.

Fabrica mea chemică de curățit de asemenea este întocmită cu cele mai moderne mașini, și am angajat lucrători pri-cepuți, de aceea și pe această cale sunt în stare a corespunde tuturor cerințelor.

În deosebi mă recomand hotelierilor și ospătarilor de oare ce fiecare lucru îl li-ferez repede și curat în casă.

ALEX. MEIXNER, spălătorie cu aburi și institut chemic de curățit, Sibiu.

[35] 8-10

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (146) 24-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuință acest prav de îngrășare, căci prin aceasta se urcă valoarea, adică prețul vitelor, porcilor și cailor. Prețul 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii sufer mult de mănăcarea păduchilor, prin care mănăcările sunt reținute în îngrășarea și dezvoltarea lor, ba chiar slăbesc, încât în loc de a li se ridica prețul, chiar perd din valoare. Fiecare ecor om să întrebuințeze această unsoare. Prețul 20 și 40 fil.

Extracțe pentru prepararea rumului și diferitelor liqueruri. Cine voește a-și prepara rum și liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracțe. Prețul pentru a prepară 1 litră este 40 fileri. Tot atâta și pentru rachiu de prune, drojdi, slivovită, borovicika și altele.

Thea foarte fină și bună. Prețul 1 pachet 20 fil., 1 kg. 3 și 4 cor.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 kg. 1 cor. 20 fil.

Tinctură contra picioarelor și mânilor înghețate. 70 fileri.

Tinctură contra bătăturilor (ochi de găină). 70 fileri.

Cereți preț-courantul cel mare și-l primiți gratuit.

Toate acestea se capătă la:

Cornel Demeter

[95] 49-52

apotecar în Szászváros, piața școalei Nr. 37.